

Motion till riksdagen 2021/22:972

av **Mats Wiking och Paula Holmqvist (båda S)**

Haven

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om haven och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har en lång kust och i haven finns det ekosystem som är livsnödvändiga för oss och en stor tillgång. Havet ger oss fisk och skaldjur, ger möjlighet till friluftsliv och bad. Haven är ett bra sätt att transportera gods och personer. Däremot utsätts haven för stora påfrestningar.

Plasten i vår natur och våra världshav ökar. Enligt studier från FN kommer det finnas mer plast än fisk i våra världshav år 2050. I EU återvinns knappt 30 procent av den plast som tillverkas. Det är helt oacceptabelt att det riskerar att finnas mer plast än fisk i våra hav år 2050. Nyligen har EU tagit ett första steg för att förbjuda och minska användningen av några av de vanligaste engångsprodukterna av plast. Beslutet rör bland annat bomullspinnar, bestick, tallrikar, sugrör och drinkpinnar. Dessa produkter hamnar ofta i naturen, främst våra hav. Därför är lagstiftningen ett steg i rätt riktning. För flera plastprodukter finns det bra ersättningsprodukter så plastprodukterna bör fasas ut från marknaden.

Att minska tillförseln av plast till haven måste på många sätt arbetas med inom EU och internationellt. Strandstädningen däremot måste skötas nationellt och lokalt.

Regeringen har beslutat om en förordning den 1 februari 2018 om bidrag till strandstädning. Syftet med förordningen är att minska mängden avfall på stränderna och att det avfall som samlas in behandlas på ett miljömässigt godtagbart sätt. Bidraget ska avse städning av havsstränder. Förordningen reglerar hur ansökningar om bidrag ska prövas och betalas ut. Projekten ska vara max ett år, därefter kan man ansöka om bidrag till nytt projekt nästa år. Många ideella krafter som städar stränder är verkligen vardags-hjältar. Staten bör överväga en mer långvarig lösning för finansiering och system för strandstädning.

Våra hav har problem med övergödning beroende på mänskliga aktiviteter. Näringsläckage från avloppsreningsverk, industrier samt jord- och skogsbruk är några av utsläppskällorna som måste minska. Gemensamma åtgärdsprogram för hav och land krävs för att minska övergödningen. Sverige kan inte lösa detta ensamt, utan det måste till en bättre övervakning och dialog med våra grannländer. Det har funnits exempel på orenat avloppsvatten i stora volymer som släppts ut av grannländer.

Ett industriellt fiske dammsuger haven på fisk och mal ned det till foder. Detta gör att fiskbeståndet minskar. Regeringen bör driva på EU att mer reglera upp detta så att fisket blir mer hållbart och fiskbeståndet kan börja öka igen.

Mats Wiking (S)

Paula Holmqvist (S)